

Spoštovanje mednarodnega prava in uvajanje inkluzije v slovenski šolski sistem

Boris Hartman <bobi.hartman@t-2.si>

26. januar 2025 ob 12:45

----- Posredovano sporočilo ------

Zadeva:Spoštovanje mednarodnega prava in uvajanje inkluzije v slovenski šolski sistem

Datum:Tue, 14 Jan 2025 18:55:28 +0100 Od:Boris Hartman <bobi.hartman@t-2.si>

Za:dpo@predsednica-slo.si, pisarna@pirc-musar.si, urska.klakocar-zupancic@dz-rs.si, kabinet@dz-rs.si,

Lena.Grgurevic@dz-rs.si, joze.ruparcic@gmail.com, info@varuh-rs.si

Kp:Lenart.Zavbi@dz-rs.si, natasa@pirc-musar.si

Spoštovana gospa predsednica Nataša Pirc Musar, spoštovana gospa predsednica mag. Urška Klakočar Zupančič, spoštovana gospa poslanka Lena Grgurevič, spoštovani gospod dr. Jože Ruparčič,

prosim vas, če je mogoče s skupno aktivnostjo podpreti prizadevanja Slovenije pri spoštovanju mednarodnega prava na področju pravic otrok pri institucionalni vzgoji in izobraževanju, podobno kot Slovenija v zadnjem času v mednarodni skupnosti poudarja pomen spoštovanja instituta mednarodnega prava npr. na vojnih območjih – Izrael - (spoštovana gospa predsednica Nataša Pirc Musar).

Menim, da je skrajni čas, da začne Slovenija polno spoštovati mednarodno pravo in s tem polno spoštovati pravice otrok in mladostnikov na lastnih tleh.

Mednarodna skupnost je odločena, da imajo otroci prednost in da je potrebno delovati v največje koristi otrok oziroma zagotoviti pogoje za njihov optimalni (samo)razvoj.

Moje skoraj 30 let trajajoče pozive poslankam in poslancem, vladi RS in drugim državnim institucijam, političnim strankam, nevladnim organizacijam, vrtcem, osnovnim in srednjim šolam itd. sicer včasih kdo "sliši" in odgovori, vendar pa skupne sinhronizirane aktivnosti za vzpostavljanje stanja spoštovanja mednarodnega prava na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji ni. Noben od ministrov v vladah od 1995 do danes, ni bil inkluzivni strokovnjak. Prav tako g.dr. Vinko Logaj ni inkluzivni strokovnjak in je malo verjetnosti, da se bo na področju spoštovanja otrokovih pravic v skladu z mednarodnim pravom, kaj bistveno spremenilo.

Vprašanje je ali je možno preseči politična nesoglasja in razhajanja v trenutni "konfliktni" politični situaciji v Sloveniji in skupno oblikovati pogovor in dogovor o srečni prihodnosti naših otrok oziroma o prihodnji optimalni pomoči našim otrokom in mladostnikom pri uresničevanju mednarodnega prava in hkrati spodbuditi aktivnosti Državnega zbora in vlade RS v tej smeri.

Menim, da bo potrebno najprej, poleg lastnih zakonov, spoštovati mednarodno pravo tako, kot to poudarja gospa predsednica Nataša Pirc Musar v svetovni javnosti za druge države.

Menim tudi, da bi morali spodbuditi "krizni sestanek" na nivoju vlade ali celo Državnega zbora, da se začne spoštovati mednarodno pravo in "polno" spoštovanje pravic otrok ne samo na področju Slovenije, ampak tudi na območju EU, ki prav tako ne spoštuje mednarodno pravo. Otroci so naša najlepša možna bodočnost in menim, da smo si enotni in želimo našim otrokom omogočiti lepo in srečno prihodnost.

Slovenija ima ob spoštovanju mednarodnega prava možnost vzpostaviti optimalni šolski sistem, ki bo vsakemu genetsko različnemu otroku omogočil "polni razvoj potencialov" oziroma največje razvojne koristi ("the best interets of the child"), tako kot predvideva Konvencija o otrokovih pravicah.

Prosim vas pomagajte k optimalnemu (samo)razvoju vsem različnim otrokom, tako kot predvideva inkluzija v okviru spoštovanja mednarodnega prava. S tem lahko prispevate k lepšemu in srečnejšemu otroštvu prihodnjim generacijam. Kultura naroda se pozna po skrbi za mlado generacijo.

Trenutno potrebujejo vrcti v Kopru https://365.rtvslo.si/arhiv/primorska-kronika/175096549 nujno finančno podporo kot prikazuje posnetek. V kolikor bi Slovenija spoštovala mednarodno pravo in uvedla inkluzijo tako, kot je bilo to predvideno z obveznostmi 195 držav podpisnic (skupaj s Slovenijo), vrtcem ne bi bilo potrebno "prosjačiti" za donatorska sredstva, da bi omogočili optimalno pomoč otrokom oziroma optimalni osebnostni razvoj (priporočam branje emeritusa ddr. Janeka Muska "Genetika in osebnost"), ampak bi bilo to zakonsko določeno. Sklepamo lahko, da trenutna zakonska določila ne vsebujejo spoštovanje mednarodnega prava in tudi ni dovolj strokovnega znanja (pomanjkljivo izobraževanje strokovnih kadrov) za podporo optimalnemu (samo)razvoju otrok in mladostnikov v Sloveniji. Videti je, da se to prepušča "prostovoljstvu" ustanov.

V prispevku TV koper Capodistira lahko vidimo pozivanje k doniranju sredstev za obravnavo dodatne pomoči pri optimalnem razvoju "naših malih sončkov", kar je škandalozno. Vsi otroci bi morali biti deležni polne optimalne pomoči in državne podpore, s katero bi omogočali visoko kakovostno delo z vsemi različnimi otroci. Optimalna pomoč otrokom pomeni najboljšo možno pomoč oziroma največje otrokove življenjske koristi, saj je (samo)razvoj genetskih potencialov v zgodnjih obdobjih posebej občutljiv.

Zelo pomembno je izobraževanje in delovanje visoko bio-psiho-socialno usposobljenih kadrov za pomoč mladim generacijam pri optimalnem (polnem) razvoju njihovih človeških (otroških) individualnih potencialov tako kot to predvideva Konvencija o otrokovih pravicah. Izvajanje dodatnega programa za optimalni razvoj otrok in mladostnikov ne more biti posebej nefinancirani prostovoljni program optimalnega razvoja otrok v vrtcih ali šolah, ampak nujni del "javne vzgoje in izobraževanja", ki zakonsko in mednarodno pravno zagotavlja vsem učencem optimalni razvoj oziroma največje koristi otrok in bi moralo biti tudi skladno s tem zakonsko financirano. Največja korist otroka je nedvomno optimalni genetski (samo)razvoj potencialov posameznega otroka.

Ob spoštovanju mednarodnega prava in prehodu slovenskega sistema vzgoje in izobraževanja tako, kot to predvidevajo podpisi Slovenije na ključnih mednarodnih dokumentih (Konvencija o otrokovih pravicah - 1989, SDG cilji – 2015), je potrebno opraviti prehod iz "integracije v inkluzijo" v skladu z mednarodnimi smernicami EFA ("Education for All") oziroma "Ena šola za vse različne otroke".

Trenutno je v Sloveniji uzakonjena "integracija" iz leta 1996, ko je bila na podlagi Bele knjige (1995) sprejeta celotna šolska integrativna zakonodaja, ki je trenutno močno zastarela in povzroča številne anomalije v optimalnem (samo)razvoju otrok in mladostnikov.

V skoraj 30 letih je močno zastarela zakonodaja, ki podpira zastarela izhodišča storilnostnega šolskega sistema v R Sloveniji (250 let delovanja slovenskega šolskega sistema), pokazala številne negativne pojave, kot so:

- zdravstvene težave učencev: "okvare" hrbtenice, vida, emocionalne in druge psihične težave, ki so posledica neustreznih obremenitev storilnostnega pouka;
- diskriminacija, posvečanje večje pozornosti učencem z "motnjami v razvoju", "primanjkljaji", "posebne potrebe" in neupoštevanje socialnega statusa pri pomoči učencem itd. Tovrstna diskriminacija ni dopustna, saj so vsi različni otroci upravičeni do enakovredne optimalne pomoči odraslih (učiteljev) pri (samo)razvoju potencialov kot to predvideva inkluzija v mednarodnih dokumentih;
- **stigmatizacija**, "nalepke" otrokom kot so "posebne potrebe", dislektiki, avtisti, ADHD itd. brez znanstvene podlage, imajo lahko trajne življenjske posledice;
- segregacija (delitev učencev na dve in več šol), ima lahko tudi trajne življenjske posledice;
- klasifikacija z ocenami kot posledica učiteljevega subjektivnega ocenjevanja (samo)razvoja otrok in mladostnikov, lahko v odvisnosti od različnega učitelja povsem različno kroji življenjsko usodo otrokom in mladostnikom. S tem lahko povzroča tudi diskriminacijo, stigmatizacijo in segregacijo pri samem aktualnem šolanju, nadaljevanju šolanja ali pri zaposlovanju. Poleg tega je glavni problem ocenjevanja v šoli ta, da se učenci večinoma učijo le za ocene, še večji problem pa so subjektivne ocene učiteljev, ki navadno ne kažejo "objektivno znanje" učenca, ampak tudi odnosni vidik učitelja in učenca. Ocena vsebuje tudi to, koliko je kateremu učitelju določen učenec všeč.
- **kategorizacija** (posebne skupine v šolah nivoji znanja glede na neke umetno ustvarjene izobraževalne standarde, ki niso znanstveno dokazljivi);
- medvrstniško in učiteljsko nasilje v šolah itd.

Omenjene anomalije je mogoče odpraviti z inkluzivnim sistemom šolanja otrok in mladine ter spoštovanjem mednarodnega prava, kar omogoča optimalni (samo)razvoj otrokovih genetskih potencialov in upoštevanje vseh biopsiho-socialnih razlik med učenci. V ta namen je potrebno zagotoviti:

1. Reorganizacijo preduniverzitetnega in univerzitetnega izobraževanja v inkluzijo, kot to predvideva mednarodno pravo in sistemsko reševanje inkluzivne pomoči šolskih institucij vsem otrokom in mladostnikom, ne pa prepuščati

nujno optimalno pomoč otrokom stihijskemu in prostovoljnemu delu institucij. Vsem otrokom v Sloveniji je potrebno zagotoviti optimalni (samo)razvoj ne glede na finančna sredstva. Spomnimo se: "Otroci imajo prednost".

- 2. Strokovno individualno pomoč pri genetskem (samo)razvoju otrokovih psihičnih (umskih) in psihofizičnih potencialov ter emocionalnih značilnosti je potrebno zagotoviti vsakemu otroku in mladostniku, posebej pa otrokom v vrtcih, kjer se v tej zgodnji fazi (samo)razvoja zamujene razvojne spodbude, lahko kažejo vse življenje.
- 3. Strokovno izobraževanje kadrov v "vzgoji in izobraževanju" v skladu z modernimi multiznanstvenimi bio-psiho-socialnimi spoznanji, bi omogočalo vzgojiteljem, učiteljem itd., opuščanje zastarele disciplinarne in psiho-socialne obravnave otrok in mladostnikov (Strategije razvoja vzgoje in izobraževanja 2023-2033) in s tem ohranjanje 250 let starega šolskega sistema (RTVSLO1).
- 4. Razumevanje, kako deluje otrokov in mladostnikov organizem, predvsem, kako delujejo možgani je nujno, da strokovno delo kadrov v vzgoji in izobraževanju ne bo videti kot "tavanje v temi". Delovanje možganov (živčnega sistema) je po propadu EU "Human Brain Project" (2013-2023), ki je po 10 letih žalostno povzročil miljardo EUR veliko izgubo, še vedno velika neznanka, tako za Evropo in seveda Slovenijo. Razumevanju delovanja možganov je nujno za kakršnokoli delo z otroci in mladostniki, predvsem za nujno prekinitev diskriminacije, posebej pa stigmatizacije, segregacije, nasilja itd.
- 5. Glede na to, da Evropa in Slovenija ne razumeta, kako delujejo možgani, kar je pomembno tako za razumevanje medčloveških odnosov (tržne zakonitosti, vojne, kriminal, delovanje prava in mednarodnega prava...), kot tudi za razumevanje otrokovega in mladostnikovega optimalnega (samo)razvoja pri ravnanju strokovnih kadrov na vseh nivojih šolanja, lahko pričakujemo tudi v prihodnje večje ali manjše anomalije (odstopanja od optimalnosti) na vseh področjih našega družbeno-ekonomskega sistema.
- 6. Razumevanje delovanja možganov je pomembno tudi za nadaljnji razvoj digitalizacje in računalniške tehnologije, kar je poskušal rešiti "Human Brain Project".
- 7. Uvajanje inkluzivnih učnih okolij na podlagi bio-psiho-socialnih znanj strokovnega kadra, ki bi omogočal razumevanje optimalnega, individualnega, genetskega (samo)razvoja potencialov otrok in mladostnikov ter realizacijo spremljanja in strokovne pomoči pri optimizaciji razvoja umskih (psihičnih) in psihosocialnih potencialov otrok... je eno od prednostnih določil mednarodnih dokumentov, ki jih je podpisala Slovenija.
- 8. Modernizirano znanstveno-raziskovalno delo in inovativni sistem na osnovi multiznanstvenih spoznanj, ki omogočajo tako razumevanje in napredek izobraževanja strokovnega kadra v vzgoji in izobraževanju, kot tudi izvajanje šolanja v inkluzivnih učnih okoljih, ki spodbujajo optimalni genetski (samo)razvoj otrok in mladostnikov, mora postati nujnost pri delu strokovnih kadrov z otroki in mladostniki vsaj v Sloveniji. Pomoč pri razvoju inkluzivnih učnih okolij v EU bi bila več kot dobrodošla. Eu komisija gospe Ursule von de Leyen vodi moj pedlog reforme šolskih sistemov po Evropi pod referenčno številko #4106896. Priporočam tudi strokovno mnenje emeritusa ddr. Janeka Muska o "Genetiki in osebnosti", po mojem mnenju najboljšega slovenskega psihologa vseh časov, pa morda tudi evropskega.
- 9. Kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno planiranje uvajanja inkluzije v slovenski sistem izobraževanja, na podlagi spoštovanja mednarodnega in nacionalnega prava, napredka znanosti in inovativnosti ter razumevanja delovanja možgan (nadaljnji razvoj digitalizacije) bi moralo imeti prednost pri ustvarjanju čudovite, zdrave, vesele, varne prihodnosti brez nasilja, za vse otroke in mladostnike, pa tudi za vse prebivalce Slovenije.
- 10. Dnevno-politična dogajanja, kjer je možno zaznati, da se stranke ukvarjajo predvsem same s sabo in ni zaznati, da bi izpolnjevale svoja programska izhodišča, lahko pomeni, da nastalo družbeno-ekonomsko stanje prepuščajo narodu, ki jih je volil, da se znajde sam, kakor ve in zna. Celotno politično dogajanje bi morala nadomestiti skrb za prihodnost otrok, saj mednarodno pravo postavlja otroka v središče družbeno-ekonomskega dogajanja: "Otroci imajo prednost".
- 11. Primer vrtca (TV Capodistria) je zgovoren primer hude napake pretekle in sedanje politike, ki ni uskladila slovenskega šolskega sistema z mednarodnimi podpisi Slovenija oziroma z mednarodnim pravom. Ni bila uvedena inkluzija v celoten preduniveritetni in univerzitetni sistem izobraževanja in tako so bili vrtci na Primorskem in verjetno vsi vrtci v Sloveniji prepruščani lastni iznajdljivosti pri pomoči otrokom k optimalnemu (samo)razvoju oziroma delovanja odraslih v največje koristi otrok. Zakon in mednarodno pravo zagotavljata optimalno pomoč vsem otrokom v Sloveniji oziroma največje razvojne koristi vsem otrokom, ne samo nekaterim s "posebnimi potrebami", kar je nedopustna stigma.

Vrtci v Kopru poskušajo uvajati inkluzivno naravnanost pomoči otrokom na podlagi mednarodnega prava, vendar ne dobijo nikakršne podpore in finaciranja države za realizacijo inkluzivnega razvoja vrtca. Prav tako ne dobijo podpore optimalnemu (samo)razvoju individualnih potencialov vseh otrok v vrtcu in se že 3 leta poskušajo samofinancirati iz sponzorskih sredstev, ki jih ni dovolj niti za 1x tedensko obravnavo nujne optimalne pomoči otrokom.

Spoštovani predsednici, spoštovana gospa poslanka, spoštovani predstavnik Varuha človekovih pravic, pisal sem vam s posebnim namenom, ker sem "prehodil" 30 letno pot pogovorov z administracijami šolskih ministrstev, pogovorov s poslanskimi skupinami, s predsednikom, nevladnimi organizacijami, šolami itd. Vse zaman. Pisal sem tudi vama spoštovani predsednici, pa tudi drugim predsednikom, pisal sem tudi poslankam in poslancem in se pogovarjal z njimi. Razen enega predsednika in nekaj poslank in poslancev noben ni bil zainteresiran za pomoč pri

uvajanju inkluzije v šolski prostor v skladu z obveznostmi Slovenija oziroma v skladu z mednarodnim pravom. Oddal sem tudi 2 projekta, ki sta končala v predalih na ministrstvih.

Imam občutek, da ste zadnja možnost, da otrokom končno zagotovimo največje (samo)razvojne pravice in predvsem varno, srečno, veselo otroštvo in inkluzivnega znanja polno življenje. Vsi ste odlični in izjemni pravniki, kolikor sem vas uspel spoznati preko "malih ekranov", dopisovanja ali osebno in sem prepričan, da bi s koordirano aktivnostjo lahko prepričali vlado in Državni zbor, s tem pa morda celotno Slovenijo, da je prišel čas, ko bo morala Slovenija začeti spoštovati mednarodno pravo tudi na področju vzgoje in izobraževanja in tako zagotoviti optimalni (samo)razvoj otrokom in mladostnikom (kot je to opredeljno na začetku zakona ZOFVI, pa potem vsebinsko zgrešeno) oziroma največje razvojne koristi otrokom in mladostnikom ("the best interests of the child") kot je to opredeljeno v Konvenciji o otrokovih pravicah (1989) in SDG ciljih (2015). Upam, da ni potrebno posebej poudarjati, da je Slovenija podpisnica omenjenih dokumentov skupaj s 195 državami sveta.

Videti je, da bi vaše koordinirano pravno sodelovanje in moje strokovno inkluzivno znanje (trenutno sodim med 4 vrhunske sistemske inkluzivce v Sloveniji, ne samo zaradi akademskega dela in strokovnih člankov), lahko omogočilo največji korak v zgodovini slovenskega naroda k polnemu spoštovanju otrokovih pravic na območju Slovenije.

Glede na moje 30 letne izkušnje prepričavanja poslancev, državnih organov, medijev, nevladnih organizacij, osnovnih in srednjih šol itd. v tem trenutku ne vidim bolj ugodnega trenutka za optimalno reševanje problematike spoštovanja mednarodnega prava in uvajanje inkluzije na območju Slovenije in Evrope. Vaša sinhronizirana aktivna udeležba v prepričevanju državnih organov in celotne javnosti, da imajo "otroci prednost", bi bila neprecenljiva. Naši "mali sončki" si zaslužijo najboljše. Zagotovimo jim to.

Ne predstavljam si, kdaj bi v prihodnosti bilo zopet mogoče doseči koordinacijo tako vrhunskih pravnikov z izvršno močjo in vrhunskega inkluzivnega strokovnjaka, ki bi spodbudili spoštovanje mednarodnega prava na področju preduniverzitetnega in univerzitetnega izobraževanja v Sloveniji in s tem strokovno uvajanje inkluzije in največje možno spoštovanje otrokovih pravic. Otroci so naša prihodnost.

Tako bi lahko preprečili prej omenjene negativne (integrativne) pojave v delovanju šolskega sistema, ki delajo več škode kot koristi v otrokovem optimalnem (samo)razvoju otrok in mladostnikov.

Prosim, če je mogoče organizirati naš skupni sestanek in se dogovoriti za nadaljnje kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne strategije inkluzivnega razvoja slovenskega šolskega sistema v skladu z mednarodnim pravom in optimizacijo (samo)razvojnih možnosti slovenskih otrok in mladostnikov v skladu z individualnimi genetskimi potenciali ter njihovo srečnejše in bolj zdravo otroštvo (priporočam branje našega najboljšega psihologa vseh časov emeritusa ddr. Janeka Muska o "Genetiki in osebnosti").

Morda lahko celo vplivate na organizacijo "kriznega sestanka" v Državnem zboru in/ali pri vladi RS kot je mogoče videti iz dopisa spodaj.

Morda lahko ustanovite teamsko (multiznanstveno) skupino za uvajanje inkluzije v slovenski šolski sistem v skladu z mednarodnim pravom, modernizacijo znanstveno-raziskovalnega dela in razumevanje delovanja možganov (živčnega sistema) s poudarjanjem potrebe po ponovni vzpostavitvi "Human Brain Project" itd.

Podrobno pobudo s spiskom znanstvenikov, znanstvenih institucij in raznih strokovnjakov sem že poslal Državnemu zboru in vladi RS, ki bi bili po mojem mnenju sposobni "teamsko" (multiznanstevno) integrirati znanje potrebno za realizacijo omenjenih problemov slovenskega šolstva in družbe, vendar odgovora še nisem prejel (spodaj v nadaljevanju besedila).

Pomislite na neizmerne koristi otrokom in mladostnikom in polno spoštovanje njihovih pravic, ki jih inkluzivni šolski sistem prinaša. Morda bi lahko spoštovana gospa predsednica Nataša Pirc Musar tudi v Sloveniji javno objavila, da je mednarodno pravo potrebno spoštovati. Ne samo v drugih državah svetovne skupnosti, ampak v vseh državah svetovne skupnosti, ki so podpisnice mednarodnih dokumentov o inkluziji.

Morda lahko kot izjemni pravniki preučite možnost ustavne presoje slovenske šolske zakonodaje, glede na to, da ni usklajena z mednarodnim pravom in s tem zagotovite največje možne koristi in pravice otrok v aktualnem šolskem sistemu. S tem bi se preprečili šolski pojavi kot so prej omenjeni: diskriminacija, stigmatizacija, segregacija, klasifikacija, zdravstvene težave otrok, nasilje v šolah...

Pobudo za inkluzivno organizacijo šolskih sistemov v Evropi sem poslal tudi EU in jo Evropska komisija spoštovane gospe Ursule von der Leyen vodi pod referenčno številko #4106896.

Poslal sem tudi pobudo za organizacijo novega "Human Brain Project", ki jo vodi ista EU komisija pod referenčno številko #1340087.

Lepo vas pozdravljam,

Boris Hartman

Zadeva:Spoštovanje mednarodnega prava in svetovna konkurenčnost Evrope (Slovenije)

Datum: Tue, 10 Dec 2024 05:22:51 +0100

Od:Boris Hartman <bobi.hartman@t-2.si>

Za:igor.papic@fe.uni-lj.si, vinko.logaj@zrss.si, gp.mvi@gov.si, gp@dz-rs.si, ps-svoboda@dz-rs.si, maja.prezelj@dz-rs.si, Eva.Zunkovic@dz-rs.si, terezija.trupi@dz-rs.si, Alan.Medves@dz-rs.si, petra.jamnik@dz-rs.si, urska.klakocar-zupancic@dz-rs.si, kabinet@dz-rs.si, pisarna@pirc-musar.si, gp.kpv@gov.si, gp.gs@gov.si, gp.mddsz@gov.si, gp.mgts@gov.si, gp.mzez@gov.si, slomission.strasbourg@gov.si, solstvo@dz-rs.si

Kp:jernej.stromajer@gov.si, info@enabanda.si, ajda@enabanda.si, raziskave@enabanda.si, andrej_bozic@yahoo.co.uk, andrej.bozic2@telekom.si, mic.pavlic@gmail.com, anja.kopac.lautar@ki.si, anja.kopac@fdv.uni-lj.si, prevozi.papez@gmail.com, papez.andrej@hotmail.com, ipmmp@uni-mb.si, bzibretkralj@deloitteCE.com, blaz.cvar@gmail.com, bostjan.gorjup@bshg.com, tajnistvo@sb-nm.si, center@iedc.si, info@akrapovic.com, media@akrapovic.com, igor.jakomin@um.si, investconnect@nzs.si, J.Javornik@leeds.ac.uk, zenskilobi@gmail.com, lidija.jerkic@sindikat-zsss.si, info@katapult.si, mihael.sekavcnik@fs.uni-lj.si, polona.domadenik.muren@ef.uni-lj.si, info@podjetniskisklad.si, vojka.martincic@sz-zip.si, info@katapult.si, jure.knez@dewesoft.com, cemp@gzs.si, tinkara.godec@gzs.si, tibor.simonka@sij.si, tibor.simonka@gzs.si, bosio.hugo@gmail.com, matjaz.mulej@um.si, joze.ruparcic@gmail.com, Lenart.Zavbi@dz-rs.si, Lena.Grgurevic@dz-rs.si, bostjan.zalar@ijs.si, boris.turk@ijs.si, info@ijs.si, ingrid.milosev@ijs.si, branimir.strukelj@sviz.si, bojan.ravnikar@stas-ljubljana.si, Medard.Potocnik@sindikat-zsss.si, dekanat@mf.uni-li.si, igor.svab@mf.uni-li.si, tomaz.mars@mf.uni-li.si, janja.jan@mf.uni-lj.si, mf@um.si, iztok.takac@ukc-mb.si, skfokter@ortoped.si, darja.arko@ukc-mb.si, sebastjan.bevc@ukc-mb.si, igor.zagar@quest.arnes.si, zdenko.medves@gmail.com, janek.musek@guest.arnes.si, Mojca.Pecek@pef.uni-lj.si, Irena.Lesar@pef.uni-lj.si, andreja.umekventurini@gov.si, peter.sterle@gov.si, oto.luthar@zrc-sazu.si, darja.groznik@zpms.si, sara.geiger.smole@zpms.si

Spoštovani kolega dr. Igor Papič, spoštovani g. dr. Vinko Logaj, spoštovane poslanke, poslanci, spoštovane predsednice, spoštovani predstavniki vlade, spoštovani člani Strateškega sveta, spoštovana gospodarska zbornica Slovenije, spoštovani ZRC SAZU, spoštovani sindika, spoštovane nevladne organizacije,

minilo je že kar nekaj časa od dopisov in pogovorov o nujni reformi pred-univerzitetnega in univerzitetnega izobraževanja, podpori znanstvenoraziskovalnemu delu in urejenemu inovacijskemu sistemu (odlični znanosti) ter gospodarstvu v skladu z mednarodnimi obveznostmi Slovenije, modernimi znanstveno-raziskovalnimi trendi in najnovejšimi znanstvenimi spoznanji o digitalnem razvoju - "Human Brain Project" itd.

Napredka pri obravnavi in sprejemanju strategij v omenjenih dimenzijah razvoja Slovenije v skladu s spoštovanjem mednarodnega prava ni zaznati oziroma vsaj ni vidno javnosti.

Če je nujno spoštovanje mednarodnega prava pri Izraelu, zakaj ne bi bilo nujno tudi spoštovanje mednarodnega prava v Sloveniji.

Predlagam, da se poskusijo realizirati vsaj osnovna izhodišča Programa stranke Svoboda, ki je edina povdarila pomen spoštovanja mednarodnih obveznosti Slovenije na področju šolstva:

(**Program stranke Svoboda**): "Zato bo prva naloga vzpostaviti sistem prenove celega sistema, ki bo vključeval vse relevantne deležnike. Pri tem bodo upoštevana izhodišča, ki jih je določil UNESCO".

Prenova celotnega šolskega sistema v Sloveniji iz integracije v inkluzivni sistem šolanja otrok in mladostnikov (OZN) naj bi predvidevalo vključevanje vseh relevantnih deležnikov pri optimalnem (samo)razvoju otrokove osebnosti oziroma pri spoštovanju največjih otrokovih koristi kot predvidevajo mednarodni dokumenti. Inkluzija je produkt mednarodnih dokumentov (ne samo UNESCO), ki jih je podpisala Slovenija in bi jih bila obvezna realizirati do leta 2030. Glede na podpis Slovenije se pričakuje vključevanje vseh deležnikov v realizacijo podpisanih mednarodnih dokumentov.

Žal se nič od tega še ni usresničilo. Vsaj na področju šolstva se Program stranke Svoboda ni realiziral in verjetno se tudi ne bo, glede na izbiro ministra za šolstvo dr. Vinka Logaja, ki ni inkluzivni strokovnjak.

Prav tako **Program stranke Svoboda** poudarja pomen inovatorstva:

"Slovenija bo delovala veliko bolje, ko bo imela urejen inovacijski sistem, v katerem se dopolnjujejo država, EU, gospodarstvo in akademski prostor v urejeni medsebojni interakciji".

Inkluzivno šolanje dokazano spodbuja ustvarjalnost in inovativno mišljenje pri otrocih in mladostnikih ter omogoča multi-znanstveno komunikacijo, ki je osnova za urejeno medsebojno interakcijo med državo, EU, gospodarstvom in akademskim prostorom. Problem pa je, da nobena EU institucija ni "opremljena" z znanjem, ki bi zmoglo spodbujati in realizirati "urejen inovacijski sistem", v katerem se dopolnjujejo država, gospodarstvo in akademski prosto, EU itd.

Tudi na področju inovacijaske politike in prakse je videti, da se Program ni in se verjetno ne bo realiziral. Vsaj nič ne kaže na to, da bo "Slovenija delovala bolje, **ko bo imela** urejen inovacijski sistem". KDAJ? Inovacijski sistem še ni urejen v Sloveniji in tudi ne v Evropi in ni videti, da bi deloval bolje. Propadli EU "Human Brain Project" (FET) s skoraj miljardo zapravljenimi EUR, je konkreten dokaz za to.

(**Program stranke Svoboda**): "Na tej poti bomo prednostno razvijali ter na nivoju države, EU in sveta pospeševali povezovanje ekosistemov visokega šolstva, znanstvenoraziskovalnih ekosistemov, inovacijskih ekosistemov ter kroženje možganov".

Inkluzivno šolanje pospešuje multi-znanstveno povezovanje (med zelo različnimi znanstvenimi disciplinami, ne ozko inter-disicplinarno) in pospešuje vključevanje znanstveno raziskovalnega dela v "Veliko ekološkosistemsko sliko sveta", ki omogoča povezovanje izobraževanja, znanstvenoraziskovalnega dela in inovacij ter "Human Brain Project" z novimi možnostmi digitalnega razvoja (EU (Slovenije).

S prehodom na inkluzivno šolanje poskuša svetovna skupnost spodbujati države podpisnice mednarodnih dokumentov k prehodu v inkluzivne družbe s predpostavko o pospešenem povezovanju šolstva, visokega šolstva, znanstvenoraziskovalnega dela, inovativnosti v gospodarstvu in negospodarstvu ter digitalni projekt "kroženja možgan" oziroma nov "Human Brain Project".

Dolgoročno spoznavanje z delovanjem možganov na multi-znanstveni osnovi močno presega "Human Brain Project" (2013-2023), ki je po 10 letih "ugasnil" zaradi izbire (ne)ustreznih znanstvenih spoznanj in (ne)ustreznih metod raziskovanja. Čeprav naj bi bil eden vodilnih evropskih projektov na področju prihodnjih/nastajajočih tehnologij (FET), se je zalomilo in bolj ali manj končalo z vprašanjem "What went wrong?". EU še vedno ne ve, kako delujejo človeški možgani, Slovenija pa prav tako.

Program stranke Svoboda omenja vključevanje vseh deležnikov v prenovo celotnega družbeno-ekonomskega sistema, predvsem slovenskega izobraževalnega sistema na OZN osnovi in verjetno poskuša odgovoriti na vprašanje "V kakšni Sloveniji želimo živeti?". Predvidevajmo, da želimo živeti v družbi blagostanja, ki bi omogočala srečno, uspešno življenje in delo vsem.

Glede na to, da je najverjetneje cilj stranke Svoboda realizacija Programa, ki naj bi predvideval, da Slovenija postane družba znanja (inkluzivni izobraževalni sistem?), ustvarjalnosti in inovativnosti (sodobno znanstveno raziskovanje in inoviranje?), "kroženja možgan" (digitalizacije razvoja družb - Human Brain Project?) itd., menim, da je nujno potrebno organizirati **"krizni sestanek" vlade in Državnega zbora**, glede na trenutno situacijo, v kateri Evropa (Slovenija) lahko zdrsneta v resno gospodarsko krizo, ki jo povzročata predvsem ZDA in Kitajska.

"EU Commission" Ursule von der Leyen jasno ugotavlja, da Evropa konkurenčno zaostaja za ZDA in Kitajsko oziroma Japonsko in da je potrebno ukrepati takoj.

Moj predlog ukrepov za zajezitev prednosti ZDA in Kitajskega gospodarstva vodEU "Europe direct", komisija gospe Ursule von der leggerfeferenčno številko #4106896. Komisija agotavlja, da rešuje vse prispele vloge v skladu z avtorskimi pravicami. Prosim podprite me.

Glede na "divjanje" Kitajskega znanstvenega, inovativnega in gospodarskega razvoja, lahko pričakujemo v bodoče še večje zaostajanje Evropskega (Slovenskega) gospodarstva, znanosti in inovacij. Kitajska napoveduje vodilno vlogo v svetovnem merilu, saj se s tehnološko razvitostjo, ki jo je v zadnjih desetletjih bolj ali manj "pridobila" od razvitih držav sveta, postavlja v sam vrh svetovnega gospodarstva. Trenutno je 2. po BDP takoj za ZDA. Tretja je Japonska.

Kriza v evropski avtomobilski industriji, ki jo občuti tudi Slovenija, je le vrh ledene gore nad površino. Zaznati je že težave samostojnih podjetnikov npr. zaradi "TEMU" (Kitajske multinacionalke).

Prehiter napredek Kitajske na področju znanosti, inoviranja in tehnologije ni več mogoče zaustaviti in bo najverjetneje res postala vodilna svetovna velesila, kot sama napoveduje do leta 2030. To pa lahko pomeni še večji zaostanek konkurenčnosti Evrope (Slovenije).

Kitajski ekspanzivni gospodarski poltiki se je mogoče zoperstaviti (poleg ostalih predvidenih EU ukrepov, ki jih Nemčija in Slovenija nista sprejeli) s strokovno premišljenim kratkoročnim, srednjeročnim in dolgoročnimi projekcijami (strategijami) razvoja preduniverzitetnega in univerzitetnega izobraževanja, z razvojem multi-znanstvenega raziskovanja in inoviranja ter z razvojem digitalizacijske tehnologije v obliki zagona novega "Human Brain Project", ki bi resnično znanstveno odkril, kako delujejo možgani in kako bi lahko z inovacijami delovala prihodnja digitalna tehnologija.

Vprašanje novega "Human Brain Project" vodi "Europe Direct" Ursule von der Leyen pod referenčno šte #1340087.

Spoštovani kolega dr. Igor Papič, prosim vas in druge, če apelirate na g. predsednika dr. Roberta Goloba in predsednico Državnega zbora go. mag. Urško Klakočar Zupančič, da **skličeta "krizni sestanek" tako vlade kot Državnega zbora**, saj po mojem mnenju "ura bije 5 pred 12".

Predlagam, da na "krizni sestanek" povabite strokovnjake različnih znanstvenih področij: šolstva, znanosti, gospodarstva, nevladnih organizacij itd., ki jih v posvetovalnem telesu vlade – Strateški svet - trenutno ni.

Na "krizni sestanek" razširjenega Strateškega sveta predlagam udeležbo dodatnih strokovnjakov :

- inkluzivni sistemski strokovnjaki v Sloveniji (dr. Mojca Peček Čuk, dr. Irena Lesar, dr. Zdenko Medveš, mag. Boris Hartman;
- predstavniki Medicinskih univerz v Sloveniji;
- dekani Pedagoških in drugih Izobraževalnih univerz
- predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije (GZS)
- predstavki ZRC SAZU;
- predstavniki Inštituta Jožef Štefan;
- predstavniki UNICEF, UNESCO, ZPMS;
- predstavniki Pedagoškega inštituta;
- predstavniki sindikatov;
- inštitut IRDO (zaslužni profesor ddr. Matjaž Mulej);
- emeritus ddr. Janek Musek
- in drugi.

Menim, da je prišel čas, da se Slovenija sooči z močnim zaostankom v razvoju slovenskega izobraževalnega sistema (250 let), z zaostankom na področju znanstveno-raziskovalnega razvoja in inoviranja ter zaostankom v razvoju digitalizacije z razumevanjem delovanja možganov (Human Brain Project).

S kratkoročnimi, srednjeročnimi in dolgoročnimi projekcijami razvoja inkluzivnega preduniverzitetnega in univerzitetnega izobraževanja, multi-znanstvenega raziskovanja, sistemskega spodbujanja inovativnosti, razumevanja delovanja možganov in digitalizacije itd., bi morda lahko v doglednem času nadoknadili zaostanek, ki se je ustvaril v stoletjih preveč znanstveno "zaprte" miselnosti slovenske politike in stroke.

Z omenjenimi znanstvenimi projekcijami prihodnjega razvoja Slovenije bi morda lahko v 10 ali 15 letih vzpostavili konkurenčen Evropski (Slovenski) družbeno-ekonomski sistem v svetovnem merilu.

Vsaka izgubljena minuta, ki jo trošimo za brezplodne razprave o reformah in ohranjanju zastarelega šolskega sistema in uporabi zastarelih znanstveno disciplinarnih spoznanj, zastarelega znanstveno-tehnološkega raziskovanja, (ne)sistemskega spodbujanja ustvarjalnosti in inovativnosti, (ne)vednosti na področju raziskovanja možganov in digitalizacije itd., lahko vpliva na (ne)uspešnost konkurenčne tekme Evrope (Slovenije) na svetovnem nivoju.

Predlog dnevnega reda za "krizni sestanek" vlade (Državnega zbora) bi lahko bil:

- 1. Problem reorganizacije in možnosti razvoja zastarelega slovenskega izobraževalnega sistema (preduniverzitetno in univerzitetno izobraževanje)
- 2. Problem razvoja zastarelega znanstveno-raziskovalnega dela in (ne)sistemskega spodbujanja inovatorstva.
- 3. Problem propadlega EU vodilnega evropskega projekta na področju prihodnjih/nastajajočih tehnologij (FET) "Human Brain Project" in predlog zagona novega "Human Brain Project" na znanstveno trdnih osnovah, ki bi dejansko omogočil razumevanje delovanja možganov in bi pripomogel k nadaljnji digitalni preobrazbi evropske civilizacije.
- 4. Kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne projekcije (strategije) razvoja celotnega družbeno-ekonomskega razvoja s "pospešenim povezovanjem ekosistemov visokega šolstva, znanstvenoraziskovalnih ekosistemov, inovacijskih ekosistemov ter kroženje možganov", s posebnim poudarkom na inkluzivnem izobraževanju, multi-znanstvenem raziskovanju, digitalizaciji razvoja (razumevanja delovanja možgan "Human Brain Project) in sistematičnega spodbujanja inovativnosti itd.
- 5. Spoštovanje mednarodnega prava in realizacija SDG ciljev.
- 6. Razno

Lep pozdrav,

Boris Hartman

št. prilog: 4

Delo 1.jpg 580K

Delo 2.jpg 426K

Inkluzija v slovenskem šolstvu.docx

32K

Magistrsko delo Boris Hartman.pdf

2020K